

Vioxx en reclame

In nummer 13 van H&W kregen wij huisartsen, voor een wetenschappelijk tijdschrift, een snelle reactie naar aanleiding van het niet meer beschikbaar zijn van VIOXX (H&W 2004:47;614). In dit artikel lezen we tevens voorzichtig om te gaan met de andere cox-2-remmers. Beter nog: niet voor-schrijven (in dubio: abstine)! Tot mijn grote verbazing zie ik enkele blad-

zijden verder een paginagrote advertentie van Pfizer over Celebrex: kracht naast veiligheid wordt er lustig gepropagandeerd. Een adequate reactie van de industrie natuurlijk, ze hebben blijkbaar een stevige poot tussen de deur bij *Huisarts en Wetenschap*. Maar of dit nu een goed signaal is van *Huisarts en Wetenschap* aan ons, betwijfel ik. Ik betreur dan ook de plaatsing van deze advertentie. Niet alleen huisartsen moeten in hun routine van de dag

alert blijven maar mijn inziens ook redactiecommissies van bladen.

APMT Bruijs

Antwoord

Bruijs kan gerust zijn. De farmaceutische industrie heeft vooraf geen enkele inzage in wat we publiceren en heeft geen enkele vinger in de pap. Advertenties zijn – net als in de krant – geen boodschap van de redactie maar van de adverteerder.

Joost Zaat

Boeken

Neurologie

Van Ree JW, Martin JJ (redactie). *Neurologie. Serie Praktische Huisartsgeneeskunde. Houten: Bohn Stafleu van Loghum, 2004. 366 pagina's, € 54,60. ISBN 90-313-3752-8.*

De redactie heeft ervoor gekozen het boek in drieën te delen. In het eerste, algemene deel zetten diverse auteurs de principes van de neurologische diagnostiek uiteen. Daarnaast bieden zij een kijkje in de keuken van de neuro-epidemiologie en bespreken zij de laatste ontwikkelingen rond cerebrovasculaire accidenten. Dit deel bevat ook een beknopt overzicht van de verschillende neurochirurgische technieken. Het stuk over de diagnostiek is niet vanuit een huisartsgeneeskundig perspectief geschreven, en bevat een vrij droge opsomming van alle mogelijke neurologische tests.

Het tweede deel, met de titel *Klachten*, lijkt een meer huisartsgeneeskundig perspectief te bieden, maar dat valt bij nadere beschouwing tegen. De hoofdstukken nemen niet steeds een klacht tot onderwerp, maar vaak ook een diagnose. Multiple sclerose is bijvoorbeeld ondergebracht bij dit deel, evenals de infectieziekten. De drie hoofdstukken over hoofdpijn zijn van de hand van een neuroloog, en dat is te merken. In het eerste hoofdstuk over diagnostiek bij hoofdpijn gaan de twee casussen over zeldzaamheden, en is de diagnostiek vooral gericht op het uitsluiten, en/of aantonen daarvan. Medicatieafhankelijke hoofdpijn

staat maar in één zin genoemd, het hoofdpijndagboek komt nergens aan de orde en triptanen zijn middel van eerste keus bij migraine. Het hoofdstuk over rugpijn daarentegen gaat vooral over factoren waardoor rugpijn chronisch wordt of tegengegaan wordt. Aan de neurologische oorzaken en diagnostiek van rugpijn besteden de auteurs van het hoofdstuk geen woord. Bij het hoofdstuk over wegrakingen verwacht je een overzicht van de verschillende vormen en oorzaken van wegrakingen, maar het blijkt alleen over epilepsie te gaan. Vier hoofdstukken later bespreken de auteurs de cardiovasculaire oorzaken van bewustzijnsdaling in een apart hoofdstuk. Het hoofdstuk over licht traumatisch hoofd- en/of hersenletsel bevat helaas weinig op de huisarts toegesneden informatie. Het gepresenteerde schema is afkomstig van de eerste hulp en is maar beperkt bruikbaar in de eerste lijn. In veel hoofdstukken presenteren de auteurs wel een casus, maar ze buiten lang niet altijd die casus uit om (valkuilen in) diagnostiek en/of beleid te illustreren.

Het derde deel ten slotte gaat over de ziekte van Alzheimer, het Creutzfeldt-Jacob-syndroom, de ziekte van Parkinson, het syndroom van Guillain-Barré, ALS, myasthenia gravis en spierziekten, maar heel praktisch is de geboden informatie niet. Wel praktisch is het uitgebreide trefwoordenregister.

In mijn boekenkast staat nog steeds het vertrouwde *Klinische neurologie* van Ooster-

huis, waar ik regelmatig iets in opzoek. Dit nieuwe boek komt er wel naast te staan, maar zal waarschijnlijk niet vaak uit de kast komen.

Henriëtte van der Horst

Hoe wetenschap werkt

Theunissen B. *Diesels droom en Donders' bril. Hoe wetenschap werkt. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds, 2004. € 16,95. ISBN 90-5712-199-9.*

Eigenlijk is dit een boekje voor het algemene publiek en voor docenten algemene natuurwetenschappen. Althans, dat schrijft Bert Theunissen, hoogleraar wetenschapsgeschiedenis in Utrecht, in zijn voorwoord. Er komt maar één dokter (Donders) en twee bacteriologen (Pasteur en Fleming) in voor, maar dat doet er niet toe. Theunissen slaagt erin om aan de hand tien onderzoekers uit te leggen hoe wetenschap werkt.

In het hoofdstukje over Fleming laat Theunissen zien dat Fleming weliswaar een goed waarnemer was, maar dat anderen het effect van schimmels op bacteriegroei ook al eens hadden gezien. Fleming had geluk dat er in zijn petrischaaltje een zeldzame schimmel aan kwam waaien. Bovendien begreep hij wat hij zag, omdat het al paste in zijn kennis over de werking van lysozyme, een stofje dat de groei van onschuldige bacteriën remt. Het lukte hem echter niet om een werkzaam geneesmiddel te maken. Van 1928 tot 1940 deed hij er